

בדרך כו אמונה

מרבץ של ישראל מרץ שר התורה שליט"א

גליון כז
בא תש"פ

דרך מצוותיך שו"ת בהלכה מרבינו

עוד בדין הנכנס לבית הכנסת ומצא ציבור קורין ק"ש שאלה: מי שהתחיל ק"ש לפני החזן וממתין בסוף ק"ש לציבור, האם חוזר וקורא [בהיות שזה מענין שעומד בו], או"ד כיון שכבר יצא ידי חובה דק"ש הרי זה כדברי תורה בעלמא באמצע ברכות ק"ש ואסור.

תשובה: תפוס לשון אחרון.

שאלה: חזן שסיים קריאת שמע וממתין לציבור שיסיימו, האם מותר לעיין בספר [בהרהור].

תשובה: אין ראוי.

שאלה: (סי' עט ס"ח) האם מותר להתפלל ולקרוא ק"ש בבגדים הספוגים בזיעה ומדיפים ריח רע.

תשובה: מותר.

בדין התעסקות בצרכיו קודם תפילת שחרית

שאלה: (סי' פט ס"ב) האם מותר לקרוא לאדם ששמו 'שלום' לפני תפלת שחרית [גם כשאינו מתכוון כלל לשם ה']?

תשובה: מעיקר הדין מותר, אך יש ליזהר.

שאלה: (שם ס"ב) האם מותר לעורר את חברו בשב"ק לתפלת שחרית ע"י אמירת 'שבת שלום'.

תשובה: יש ליזהר.

שאלה: האם מותר לקיים מצות ביקור חולים קודם תפילת שחרית.

תשובה: בשעת הדחק יש להקל, וטוב שיסדר ברכות השחר קודם.

שאלה: (שם) האם מותר ליטול ויטמינים שגם אנשים בריאים רגילים ליטלם [לחיזוק ולתוספת תזונה] קודם תפלת שחרית.

תשובה: מותר.

(שערי שיח)

דרך פקודיך פנינים על פרשת השבוע

מהו לשון הגדה

וְהַגְדַּתְּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר (י"ג ח'). מהו לשון וְהַגְדַּתְּ לְבִנְךָ, ולמה לא 'ואמרת לבנך'?

יש לבאר על פי הגמרא (מכות י"א א') הגדה הוא לשון עז. והיינו לומר בחזק, וזה כוונת התורה שתאמר לבנך בחזק ובעזות: בְּעִבּוּר זֶה עָשָׂה ה' לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם, שצריך לזה חזק ועזות, כדי לומר כל הפרטים בדיוק מה שהיה ולא לומר איזה שהוא פרט בקיצור (ספר שיח הפסח).

סיפר רבינו:

שמעתי מאמו"ר זללה"ה, שבצעירותו בדרכו בפולין, אמרו לו על בית פלוני שדר שם עילוי ולמדן מופלג, אבא ז"ל נכנס אליו, והלה אמר לו הבה ואומר לך דבר חידוש.

בגמרא מכות (ג' א') איתא "כיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד", וקשה מה בכך שהגיד למה לא יחזור ויגיד, וגם מנין לגמרא חידוש זה, אלא הביאור הוא, ש"הגדה" זהו לומר דבר חדש, שעדיין לא יודעים! זה הפירוש "להגיד" ואם הלה כבר הגיד, מה שייך שוב לחזור ולהגיד והרי אמר כבר פעם אחת.

ואבא זצ"ל הביע קורת רוח מחידוש זה, ואח"כ אמר הדברים לפני גיסו מרן בעל החזו"א, והוא מיד אמר שהדברים אינם נכונים, והוכיח כן מכמה פסוקים שנאמר בהם הגדה, שבהם לא שייך לפרש כן.

וכשסיפר לי אבא זצ"ל את הדבר לא זכר מה היו ההוכחות, אבל מסתבר שאחד ההוכחות הם מהפסוק בפרשת ביכורים הַגְדַּתִּי הַיּוֹם לְה' אֱלֹהֶיךָ (דברים כ"ו ג'), ושם מה שייך לפרש לשון חידוש, וכי גילה לקב"ה דבר שלא היה ידוע לו קודם, ובהכרח שאין זה הביאור במילת 'הגדה'.

(שבענו מטובך)

דבר העורך

זאת נחלת עבדי ה'

זכינו שנטל על עצמו רבן של ישראל יחד עם הנהגה הכללית את הדאגה והמסירות למען אלפי האברכים עמלי התורה, ובפרט אחרי שחשכו המאורות עת הסתלק מעמנו אביהן וליבן של ישראל רביה"ק מרן אילת השחר זצוק"ל, כשרבינו מתמסר ודואג למען מצב הכוללים שנקלעו למשבר כלכלי עמוק בפרט מעת סילוקו של רביה"ק מרן זצוק"ל, ובהרבה דרכים רבינו דואג שיצאו מהמשבר, ושיכלו האברכים לשקוד על תלמודם בהרחבת הדעת.

ובמוצ"ש"ק זו יצא רבינו למעמד סיום הש"ס ודינר לכוללי נחלת משה שבראשות הגאון הגדול ר' ברוך דב דיסקין, ובהנהלת אהובו חביבו הרב אברהם רובינשטיין, במעמד הוענק לנדיבים מתנת רבן של ישראל סידורים וגביע עם הקדשת הוקרה כתי"ק של רבינו לידידי הכוללים שהוזילו מהונם למען הכוללים, ורבינו חיזק את הידידים ובירכם.

אלפי אברכי רשת הכוללים חשו במוחש את נשיאת רבינו אותם באופן פרטני על לוח ליבם הטהור, ובירכו את רבינו בימים על ימי מלך תוס'ף.

דרך חוקיך

שו"ת על הש"ס מרבינו
מפכת ברכות

ז.

שאלה: "תניא, אמר רבי ישמעאל בן אלישע, פעם אחת נכנסתי להקטיר קטורת לפני ולפנים, וראיתי אכתרי" וכו'. וצ"ב, דכתיב "לא יראני האדם וחי". תשובה: ראה במחשבה.

שאלה: "אמר לפניו רבונו של עולם, מפני מה יש צדיק וטוב לו, ויש צדיק ורע לו". וצ"ב, מאי קשיא ליה, הא אמרינן לעיל דאיכא יסורים של אהבה. תשובה: לא תמיד.

...

ז:

שאלה: "גדולה שמושה של תורה יותר מלמודה". צ"ב איך אפשר להיות דבר יותר גדול מלימוד תורה הא תלמוד תורה כנגד כולם. תשובה: גם זה תלמוד תורה.

שאלה: "מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו, קינה לדוד מבעי ליה". צ"ב, הא אמר (תהלים ק"א א') "חסד ומשפט אשירה" משמע שגם על משפט צריך לומר שירה, ואם כן אפשר לומר, דלכך אמר מזמור לדוד. תשובה: "שירה" שייך אבל "מזמור" לא.

(אריה שאג)

דרך ישרים

מהנעשה והנשמע בבית רבינו

- בשבוע שעבר עלו חברי ועדת הרבנים דגל התורה הגאון ר' נתן זוכובסקי והגאון ר' יוסף אפרתי יחד עם שלוחי דרבנן חברי הכנסת של התנועה הקדושה הרב משה גפני הרב אורי מקלב והרב יעקב אשר, ומזכ"ל התנועה הרב יצחק פינדרוס להתיעצות והדרכה לקראת הבחירות הקרובות.
- ביום חמישי שעבר יצא רבן של ישראל לסיום הש"ס שנלמד בכולל חמדת צבי שבראשות הגאון ר' יקותיאל דרורי, ומסר את דבריו צ"י בנו חביבו הגאון ר' יצחק שאול, רבינו בירך בתוך דבריו שיזכו לסיים עוד עשרות פעמים וידעו את כל התורה כולה.
- במוצ"ש יצא רבן של ישראל למעמד סיום הש"ס ודינר לכוללי נחלת משה במעמד השתתפו עוד מרן ראש הישיבה, ומרן הגרב"מ אזרחי, סיום הש"ס נערך על ידי ראש הכוללים הגאון הגדול ר' ברוך דיסקין (סיקור נרחב בדבר העורך)
- מפעם, לאחר גילוי המומחים על נהר בגבול דרום ים המלח, חשוב לציין שזה הדבר כבר ציין רבינו לפני עשרות בשנים בסברתו הקדושה בספרו דרך אמונה תרומה הלכה ז' בביאור הלכה, וחכמי התורה אינם צריכים לאותם מומחים דהכל כתיב בתורה הקדושה.

לבריאותו האיתנה של

הילד אברהם יצחק בן גילה ני"ו
ויזכה לשוב ללימודו ביתר שאת

לרפואת הגאון

ר' יהודה בן ברכה פוליטנסקי שליט"א
שנמצא במצב קשה מאד

יו"ל ע"י קו דרך אמונה - 0799-211-666

לקבלת הגליון ניתן לפנות למייל - a0799211666@gmail.com

לתרומות והנצחות ניתן לפנות לפלאפון - 052-760-6474

הגליון יו"ל בסיוע עמותת נעשה אדם ע.ר. 580652063